

Nr 187.

Godkänd av första kammaren den 10 maj 1919.
Godkänd av andra kammaren den 10 maj 1919.

*Riksdagens skrivelse till Konungen angående av riksdagen beslutade
ändringar i rikets grundlagar.*

(Konstitutionsutskottets memorial nr 23.)

Till Konungen.

Sedan 1917 års riksdag i anledning av väckt motion antagit såsom vilande förslag till ändrad lydelse av §§ 103 och 108 regeringsformen samt § 13, § 14 mom. 2, § 15 mom. 1 och 4, § 17 mom. 1 och 2, § 21, § 69 och § 70 riksdagsordningen, så ock till övergångsstadganden i regeringsformen och riksdagsordningen, vilka förslags slutliga behandling blivit till detta års riksdag uppskjuten, har riksdagen vid numera företagen slutlig prövning för sin del antagit och godkänt berörda förslag.

Enligt det av riksdagen sålunda fattade beslut skulle förenämnda grundlagsparagrafer och övergångsstadganden i nedanskrivna delar erhålla följande lydelse:

Regeringsformen.

§ 103.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år, på sätt riksdagsordningen stadgar, tillsätta en nämnd, som äge att döma, huruvida högsta dom-

stolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa av dem, utan bevisligen begångna fel och brott, varom föregående § handlar, likväl kunde anses böra från detta kall skiljas. Beslutar — — — — — belopp.

§ 108.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år, på sätt i riksdagsordningen sägs, förordna sex för kunskaper och lärdom kände män att jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa — — — — — kommitterade.

Övergångsstadgande.

Nämnd, varom i 103 § sägs, skall tillsättas år 1921, då ock kommitterade skola förordnas jämlikt 108 §.

Riksdagsordningen.

§ 13.

Andra kammarens ledamöter skola till ett antal av tvåhundra-trettio väljas för en tid av *fyra* år, räknade från och med januari månads början året näst efter det, under vilket valet skett.

§ 14.

2. Stad, som utgör del av län, skall, där stadens folkmängd vid början av *tredje* året inom en *fyraårsperiod* uppgår till eller överstiger tre tvåhundra-trettiondelar av rikets folkmängd, utgöra en valkrets i fråga om val, som avser tid efter periodens utgång; dock må stad, vars folkmängd utgör minst sex tvåhundra-trettiondelar av rikets folkmängd, kunna delas i valkretsar.

Inträffar vid början av *tredje* året inom en *fyraårsperiod*, att i stad, som utgör en valkrets, folkmängden ej längre uppgår till en nittiondel av rikets folkmängd, skall staden icke vidare bilda egen valkrets.

§ 15.

1. I varje valkrets väljes, efter folkmängden vid början av året näst före den *fyraårsperiod*, för vilken valen gälla, en riksdagsman för varje fullt tal, motsvarande en tvåhundredrettiondel av rikets folkmängd.

4. Det antal riksdagsmän, varje valkrets enligt ovan angivna grunder äger utse, fastställas för varje *fyraårsperiod* av Konungen.

§ 17.

1. Val till riksdagsmän i andra kammaren verkställas under september månad året näst före början av de *fyra* år, för vilka valen gälla.

2. Förordnar Konungen om nya val, förrättas dessa ofördröjligen för den tid, som återstår av *fyraårsperioden*.

§ 21.

Riksdagsman, som för andra kammaren vald blivit, må ej denna befattning sig undandraga, med mindre han företer giltiga skäl för avsägelse. Såsom sådana anses:

1. de hinder allmänna lagen upptager såsom laga förfall;
2. ålder över 60 år;

3. att den valde tillförene såsom riksdagsman bevistat *fyra* lagtima riksdagar.

Avsägelse — — — — befallningshavande.

§ 69.

Lagtima riksdag skall vart *fjärde* år tillsätta en nämnd av fyrtio-åtta personer, därav vardera kammaren genom sluten omröstning inom sig utser tjugofyra, och vilken nämnd, i den ordning 103 och 104 §§ regeringsformen stadga, äger att döma, huruvida högsta domstolens och regeringsrättens samtliga ledamöter gjort sig förtjänta att i deras viktiga kall bibehållas, eller om vissa av dem, utan bevisligen begångna fel och brott, varom regeringsformens 102 § handlar, likväl kunna anses böra från detta kall skiljas. Denna nämnd träder samma dag den blivit vald tillsammans.

Nämndens — — — — föreskrives.

I — — — — — — — — — — ledamöter.

§ 70.

Lagtima riksdag skall vart fjärde år förordna sex för kunskaper och lärdom kände män att, jämte justitieombudsmannen, som bland dem förer ordet, utöva vård över tryckfriheten. Dessa — — — — man.

Övergångsstadgande.

Intill dess nya val i hela riket till andra kammaren första gången förrättas efter utgången av augusti månad 1920, skola i fråga om val till kammaren tillämpas de före 1918 i sådant hänseende gällande stadganden. Vill riksdagsman, som enligt dessa stadganden blivit vald, avsäga sig befattningen, äge rätt därtill även i det fall att han tillförene såsom riksdagsman bevistat blott tre lagtima riksdagar.

Nämnd, varom i 69 § sägs, skall tillsättas år 1921, då ock kommitterade skola förordnas jämlikt 70 §.

Stockholm den 10 maj 1919.

Med undersätlig vördnad.